

Patientnära analyser - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Titel: Patientnära analyser	Dokumentkategori: Rutin	Omfattning: Hälso- och sjukvård Region Gävleborg
Dokumentägare: VC Laboratoriemedicin	Dokumentansvarig: Kvalitetssamordnare KKL	Beslutsinstans: VC Laboratoriemedicin
Diarienummer: Ej tillämpligt.		Datum för översyn: Se giltigt t.o.m.

Innehåll

1.	Syfte och omfattning	2
2.	Allmänt	2
3.	Ansvar och roller	3
3.1.	Laboriemedicins PNA-team	3
3.2.	Vårdenhetschef	3
3.3.	PNA-ombudet	3
3.4.	PNA-användaren	4
4.	Kostnader	4
5.	Kommunikation och implementering	4
6.	Medverkande och granskare	4
7.	Referenser	4
8.	Senaste revideringar	5

1. Syfte och omfattning

Syftet med dokumentet är att beskriva vårdens och PNA-teamets ansvarsfördelning.

2. Allmänt

Ett ökat behov av optimerade vårdflöden och den medicinska utvecklingen leder till behov av att införa patientnära analys (PNA). PNA är laboriemedicinska analyser som utförs nära patienten, av vårdpersonal som saknar formell laboriutbildning. PNA skiljer sig från traditionella laborieprover, som analyseras av laboriemedicin. PNA är ett komplement till traditionella laborieprover och syftet är för att uppnå ett bättre omhändertagande av patienten genom förkortade vårdtider, snabbare medicinsk bedömning och förbättrade vårdflöden (1).

Målet är en PNA-verksamhet som bedrivs med god kvalitet och patientsäkerhet, tillgodoser vårdens behov och är kostnadseffektiv. Laboriemedicins PNA-team utgör ett stöd för vårdens arbete med PNA, för att analysresultaten ska vara patientsäkra och av god kvalitet. PNA-teamet har därför ett övergripande ansvar för metodval och kvalitetssäkring av PNA i vården. All PNA-verksamhet inom hälso- och sjukvård ska drivas i samråd med Laboriemedicin. Ny PNA-utrustning bör vara uppkopplad mot laboratoriets mellanmjukvara för PNA-instrument, detta för att möjliggöra elektronisk överföring av provsvar till patientjournalen. Uppkoppling av patientnära analyser minimerar felkällor som kan uppstå vid manuell registrering, och besparar vården administrativt arbete.

På samverkanswebben finns sidan [Patientnära analyser - Region Gävleborg](#) som uppdateras kontinuerligt. Där hittar man information och dokument som behövs för att följa rutiner och arbetssätt kring PNA.

3. Ansvar och roller

3.1. Laboratoriemedicins PNA-team

PNA-teamet ansvarar för att

- medverka i upphandling av provtagningsmaterial, instrument och metoder.
- tillhandahålla verifierade instrument och metoder
- tillhandahålla instrumentbeskrivningar och övriga rutiner/dokument för kvalitetssäkring av PNA-instrument och tillhörande förbrukning
- tillsammans med vårdenheten planera och utföra införandet av uppkoppling av PNA-instrument mot cosmic
- ge stöd och support åt vårdenheten genom att
 - o utföra service och felsökning av PNA-instrument
 - o utföra support via mail och telefon helgfria vardagar kl. 08.00 – 16.00
 - o utbilda vårdpersonal som hos vårdenheten utför analyser och kontroller för nya PNA-instrument
 - o utfärda behörigheter för uppkopplade PNA-instrument
 - o bjuda in vårdenheten till årlig utbildningsdag
- följa upp interna och externa kontrollresultat från uppkopplade PNA-instrument.
- uppdatera samverkanswebbens PNA-sida [Patientnära analyser - Region Gävleborg](#)
- det finns ett strukturerat sätt att dokumentera PNA i journaldatasystemet där det tydligt framgår att det är PNA-metod, skilda från laboratoriets metod.

3.2. Vårdenhetschef

Ansvarig chef ansvarar för att:

- anskaffa och använda av regionen upphandlade PNA-instrument, förbrukningsmaterial och tillbehör
- av laboratoriemedicin verifierade metodval används
- PNA-instrument beställs och felanmäls enligt laboratoriemedicins instruktion
- vårdenheten sköter och underhåller utrustningen väl så att den inte undergår någon förändring eller skada, utöver normalt slitage.
- PNA-instrumentens mjukvara uppdateras enligt regionens rekommendationer
- utse ett PNA-ombud
- ny personal genomgår utbildning före kontroll- och analysarbete
- rekommendationer och rutiner för PNA från regionen följs gällande kontrollhantering, instrumenthantering och provtagning.
- externa kontrollprogram som rekommenderas av laboratoriemedicin bör följas
- för extern vårdenhet behövs även [Överenskommelse avseende PNA-instrument hos externa vårdgivare samt uppkoppling mot Region Gävleborg - Formulär - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg 08-894436](#)

3.3. PNA-ombudet

PNA-ombud ansvarar för att

- Stödja övrig personal på egen vårdenhets gällande PNA-utrustning
- Utbilda ny personal på egen vårdenhets i hantering av PNA-instrument
- Delta i relevant utbildning som ges av laboratoriemedicins PNA-team
- Vara kontaktperson för laboratoriemedicins PNA-team
- Sprida ny information från laboratoriemedicins PNA-team till medarbetare

3.4. PNA-användaren

PNA-användaren ansvarar för att

- Instrumentet är väl fungerande och kontroller är utförda och godkända enligt plan.
- Om mätresultat skrivs in manuellt av operatören ansvarar operatören för att resultatet blir korrekt inskrivet

4. Kostnader

All support och utbildning som ges av PNA-teamet är kostnadsfri, om inte annan överenskommelse finns.

I de fall det är tillämpligt är det vårdenheter som står för investeringskostnad för PNA-instrument. Förbrukningsmaterial beställs och bekostas av vårdheten själv. Nätverksuttag för uppkoppling av instrument finansieras av vårdheten.

5. Kommunikation och implementering

Verksamhetschef Laboratoriemedicin äger på hälso- och sjukvårdsledningens uppdrag styrande dokument inom hälso- och sjukvården som reglerar användningen av patientnära analyser (PNA). Verksamhetschef Laboratoriemedicin ansvarar för att styrningen tas fram i samverkan med berörda verksamheter och huvudmän. Dokument som reglerar samverkan med andra huvudmän ska av verksamhetschef Laboratoriemedicin förankras med hälso- och sjukvårdsledningen och i samverkan. [Styrdokument - Befattningsbeskrivning - Verksamhetschef Laboratoriemedicin](#).

Uppdateringar kommuniceras till berörda vårdenheter/PNA-ombud genom kvalitetssamordnare.

6. Medverkande och granskare

Dokumentet har granskats av Laboratoriemedicins PNA-samordnare.

7. Referenser

1. Nationella rekommendationer för patientnära analyser, PNA 2017-04-23
2. Minnesanteckningar från VC-möte SBAR 240630

Dokument-ID	Dokumentnamn	Plats
Saknas	Patientnära analyser - Region Gävleborg	Webben

Dokumentnamn: Patientnära analyser - Rutin - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg

Dokument ID: 09-865730

Giltigt t.o.m.: 2027-07-02

Revisionsnr: 1

Dokument-ID	Dokumentnamn	Plats
01-227211	Hälso- och sjukvårdsdirektörens beslut ang PNA, patientnära analyser	Platina
08-894436	Överenskommelse avseende PNA-instrument hos externa vårdgivare samt uppkoppling mot Region Gävleborg - Formulär - Hälso- och sjukvård Region Gävleborg	Platina

8. Senaste revideringar

Datum	Revisionsnummer	Ändring
2025-07-01	1	Nytt dokument.